

Soviet nations of Georgia and Ukraine International Journal of Educational Technology in Hig\

7. Kokhan M. Transfer of European experience in the development of entrepreneurial motivation / Kokhan M., Kehrein E. // Proceedings of IV International scientific and practical conference "Philosophy & psychology of leadership in business, education and government" – March 15, 2019, Lviv. – P. 3-6.

ВИКОРИСТАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Віталій Паздрій

ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Pazdriy.v@gmail.com

(Україна)

USING OF SWOT IN EDUCATIONAL INSTITUTION AS ELEMENT OF FORMING OF ENTREPRENEURSHIP ENVIRONMENT

Vitalii Pazdrii

SHEI "Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman"

Pazdriy.v@gmail.com

(Ukraine)

Починаючи з вересня 2017 року в Україні почалися трансформаційні процеси у системі освіти, зокрема, у частині управління закладами освіти. Згідно статі 23 ЗУ «Про освіту» передбачено академічну, організаційну, фінансову і кадрову автономію закладів освіти [1]. Від цього моменту освітянські інституції можна у повній мірі розглядати як економічних суб'єктів, для яких притаманні свої бізнес-процеси, організація процесу, але які можуть використовувати адаптований аналітичний, управлінський інструментарій для надання кращих послуг і досягнення економічної ефективності своєї діяльності.

У процесі реалізації дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою: «Розвиток бізнес-освіти в Україні як

елемент державної політики сприяння розвитку підприємництва», затвердженої Наказом МОН України №1221 від 07.10.2016 [2], було запропоновано і проведено курс тренінгів для керівників і заступників керівників закладів дошкільної, середньої, професійно-технічної і вищої освіти за темою: «Впровадження економічних підходів в управління закладами освіти».[3] Протягом 2017-2019 років було охоплено 1040 учасників тренінгів, яким було запропоновано загальні теоретичні основи розуміння підприємництва і засади внутрішнього і зовнішнього середовища формування компетентності підприємливості, основи побудови економічної моделі. У процесі роботи керівникам було запропоновано провести для своїх закладів освіти SWOT-аналіз, щоб ідентифікувати і звернути увагу на сильні і слабкі сторони їх закладів освіти, зовнішні можливості і загрози для напрацювання тактичних і стратегічних кроків.

За підсумками практичної апробації було отримані такі результати і рекомендації:

1. Для роботи з керівниками варто пропонувати адаптовану версію 9-чарункової матриці SWOT-аналізу (форма наведена у презентації). При цьому, для позитивного сприйняття клітинку Weaknesses (Слабкі сторони) варто пропонувати як «Сторони, які варто покращити», а чарунку перетину загроз і слабких сторін (WT) поділити на дві частини: наслідки і дії для уникнення цих наслідків.

2. Обов'язково шифрувати всі позиції сильних і «слабких» сторін для подальшої роботи з ними.

3. При заповненні сильних сторін і сторін, які варто покращувати, найкраще дотримуватися підходу, що сильних сторін є більше, ніж слабких. Оскільки, на сьогодні, директори шкіл, завідувачі дитячих садочків є більше педагогами-керівниками, ніж управлінцями економічних суб'єктів, і вони не завжди готові беземоційно сприйняти критичні речі. Хоча для традиційного бізнесу саме ідентифікація умов, які треба покращити, є запорукою подальшого розвитку.

4. Серед основних сильних сторін для закладу освіти варто відзначати персонал, обладнання, розвинута інфраструктура (спортивна, інформаційна, ІКТ тощо), освітні технології, які використо-

вуються, напрацьовані зв'язки з батьками, учнями, органами влади, географічне розташування, індивідуальні й організаційні компетентності у сфер проектного менеджменту, методичний, науковий роботі тощо.

5. Серед основних сторін, які варто покращити, відзначають покращення інфраструктури, впровадження сучасного обладнання в класах й аудиторіях, оновлення методичного й академічного наповнення, підходи у взаємодії з батьківською громадськістю, місцевою владою, всеукраїнськими і міжнародними організаціями, вивчення керівництвом і педагогами іноземних мов для реалізації проектної діяльності і здійснення стажування.

6. У визначені зовнішні можливостей у більше 65% керівників виникали труднощі. Оскільки багато позицій сприймаються крізь призми «можу/не можу» реалізувати, а решта навіть не розглядаються. Серед основних зовнішніх можливостей можна рекомендувати програми стажування, обміну досвідом, грантові програми, програми розвитку освіти й удосконалення інфраструктури на державному, регіональному і місцевому рівні, поступова готовність бізнесу, громадського сектору до співпраці.

7. При ідентифікації загроз найбільш часто вказуються системні або персоналізовані обставини, які можуть завадити досягнути поставлених цілей і задач.

8. При написанні дій на поєднанні сильних і «слабких» сторін із зовнішніми можливостями (чарунки SO, WO, ST) варто наголошувати на пошуку шляхів їх використання, навіть якщо на сьогодні це здається мало реально. Обов'язково при записуванні вживати дієслова на позначені дії, уникаючи лозунгових фраз «удосконалення», «покращення», «планування» тощо.

9. При заповненні останньої чарунки WT рекомендується відмежуватися від прив'язки до конкретного закладу освіти, а шукати можливі наслідки поєднання несприятливих зовнішніх і внутрішніх факторів для напрацювання нових стратегічних горизонтів. Наприкінці, серед переліку дій можна додавати і позитивні стратегічні цілі, адже вони також дозволяють уникнути прояву загроз і слабких сторін.

10. Після закінчення заповнення SWOT-таблиці для керівників закладів освіти пропонується сформувати основи для стратегічно-

го, тактичного плану і додати пріоритети в оперативне планування (схема в презентації).

Таким чином, на сьогодні відкриваються нові можливості для функціонування і взаємодії з освітніми організаціями. Адже заклади освіти поступово стають повноцінними економічними суб'єктами, які покликані надавати соціально значущі послуги (освітні послуги), є соціально орієнтованими, неприбутковими, але які діють у повній відповідності до економічних і господарських засад, ефективно використовуючи надані фінансові, інтелектуальні, часові ресурси для надання освітніх послуг і формування освіченої особистості. Відповідно, відкриті можливості до адаптації і впровадження традиційних бізнес-інструментів у діяльність закладів освіти, що є подальшими напрямками для наукового і прикладного дослідженнями.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту».--Режим доступу до сайту: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Наказ МОН України №1221 від 07.10.2016 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою "Розвиток бізнес-освіти в Україні як елемент державної політики сприяння розвитку підприємництва».— Режим доступу до сайту: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/52491/

3. Паздрій В.Я. Початок дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розвиток бізнес-освіти в Україні як елемент державної політики сприяння розвитку підприємництва». Міжнародна науково-практична конференція Інновації в бізнес-освіті.-- Режим доступу: <http://ibe.kneu.org/uk/pazdrij-v-ya-pochatok-doslidno-eksperymentalnoyi-roboty-vseukrayinskogo-rivnya-za-temoyu-rozvytok-biznes-osvity-v-ukrayini-yak-element-derzhavnoyi-polityky-spryyannya-rozvytku-pidpryyemnytstva/>

4. Фляйшер К. Стратегический и конкурентный анализ. Методы и средства конкурентного анализа в бизнесе/Фляйшер К., Бенсуссан Б. — М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. — 541 с: ил.